

Presentatie à la Herbert

Op een of andere manier vinden veel ProDeoten het prettiger om rechter te zijn dan presentator. Hoe komt dat toch? Onzekerheid? Onvermogen om anderhalf uur positief te zijn? Tssk, nee toch? Zo moeilijk is het niet... En je krijgt meestal minder gezeik achteraf dan de rechters :-)

Houding

Marieke zei het al, presentatoren zijn positief! Ze zijn in bijna alles het tegenbeeld van de rechters. Waar rechters alleen maar slechte punten zien, zien presentatoren vooral de goede kanten van een scene. Als er een slechte scene gespeeld wordt, kun je als presentator toch nog iets positiefs naar voren halen, hoe onbenullig ook ("Zooo herkenbaar he, ik heb zelf net zo'n raar hondje..."). Zo geef je alvast een tegenwicht aan de kritiek van de rechters.

Natuurlijk nodigt de tegenstelling tussen presentator en rechter uit tot fikse discussies, maar doe dat dus niet. Rechters hebben altijd gelijk, zelfs als ze dat niet hebben. Zowel spelers, presentatie, pianist en licht hebben maar te luisteren naar de rechter, anders ondermijn je hun positie. Natuurlijk mag je wel mopperen op de rechter en het publiek uitnodigen tot boeroepen.

Detailpuntje: helemaal aan het eind probeer ik altijd het publiek er toe te bewegen om voor deze ene keer WEL te applaudiseren voor de rechters... Om te benadrukken dat het maar een rol is.

Ten opzichte van de spelers ben je ondergeschikt. De presentator is ondersteunend, de spelers zijn de sterren. Mijn typetjes claimen dan ook nogal eens dat ze 'niks van theatersport kunnen en het allemaal reuze knap vinden'.

Tempo

Presentatoren hebben een belangrijke rol bij het bepalen van het tempo van een wedstrijd. Het gaat misschien onbewust, maar je zet als presentator bij je introductie al vaak het tempo van de wedstrijd neer. En dat tempo is eerder te traag dan te snel. Maak je introductie dus niet langer dan nodig is. Natuurlijk kun je iets leuks doen met je typetje in je introductie, maar houd het vlot. Lange liedjes, dansen of gedichtjes vind ik een minder goed idee.

Vlot zijn betekent niet altijd snel praten (hoewel je typetje wel een snelle prater kan zijn). Het betekent vooral dat je de verschillende onderdelen goed op elkaar laat aansluiten, zonder dat het publiek moet wachten op bijvoorbeeld het opschrijven van de punten. Soms liggen er bijvoorbeeld zoveel rozen, dat je het spel ophoudt als je ze allemaal op zou ruimen. Ik ruim dan zoveel rozen op als ik kan, in het midden van het speelveld, en als de rechters zijn uitgepraat is of het tijd is voor het uitvoeren van een rode kaart trek ik me terug. De rest van de rozen komt later wel.

De rechters zijn verantwoordelijk voor het vlot houden van de scenes ("nog 30 seconden!"). Desondanks kunnen scenes nog steeds langdradig zijn. Dan moet je als presentator een extra portie energie erin te gooien, en maar hopen dat de spelers het overnemen voor de volgende scene.

Ook kan het voorkomen (maar minder vaak) dat de spelers juist overenergiek zijn, waardoor de scenes heel chaotisch worden. Dan moet je juist een rustpunt creëren tussen de scenes. Het is soms

lastig in te schatten, maar na verloop van tijd voel je dat vanzelf een beetje aan, en in de pauze kun je hierover overleggen met rechters en spelers.

Typetje

Vaak hoor je dat bij presentatie altijd een typetje 'hoort'. Dat typetje kan echter heel dicht bij jezelf liggen, daar hoef je je niet voor uit te sloven. Vooral als het de eerste keer is dat je presenteert, raad ik aan om dicht bij jezelf te blijven. Je hebt al genoeg om over na te denken. Een mooi voorbeeld vind ik Sander Faas (oud-Prodeoot), die ik een keer heb zien presenteren als zichzelf in een soort smoking, en het was een groot succes. Of je doet een gek T-shirt of blouse aan en je haar door de war en het lijkt al heel wat. En je kunt natuurlijk altijd gebruik maken van de glitterjas in de berging. Niets meer aan doen, lekker presenteren!

Ikzelf wou echter al snel iets meer doen met mijn typetje en daar is natuurlijk alle ruimte voor. Als ik een wedstrijd moet presenteren, dan ga ik tegenwoordig al lang van te voren nadenken over de presentatie. Ik begin meestal met het opentrekken van de kledingkast en het doorspitten van de voorraad vreemde voorwerpen. Vaak is er wel iets dat me op een idee brengt. Je kunt denken aan een gek overhemd of hoedje dat je voor een themafeest hebt gemaakt/gekocht, of van die typische onbetekenende verjaardagskado's als zonnebrillen, een Braziliaanse vlag, neppistooltjes, mislukte CD's, cowboyhoeden of knuffelberen. Maar ook alledaagse dingen die je in je kamer vindt, zoals een badjas, een mok of een muts. Ze kunnen allemaal een idee opleveren voor een typetje. Houd in je achterhoofd dat je typetje enthousiast en positief moet zijn, dus een politieagent of begrafenisondernemer is minder geschikt.

Als ik een idee heb, moet het typetje letterlijk en figuurlijk worden aangekleed. Waar komt hij of zij vandaan? Wat associeer ik daarbij? Welke kleding heb ik en heeft Pro Deo die daarbij past? Doe ik een bril op, en een hoofddekseel? Hoe heet je karakter eigenlijk (ik geef typetjes altijd een naam, dan praat wat makkelijker)? Zo had ik een typetje Yoshi, een Japanner die van karate houdt. Ik kwam op het idee vanwege een mooi shirt met oranje draken dat ik ergens had opgeduikeld. Yoshi moest iets hebben om interessant mee te slaan, en gelukkig had ik nog twee drumstokken van de percussieworkshop van Kunstzonnig. Van een zwart tasje heb ik zo'n karate-hoofdband gemaakt. Een oranje cirkeltje van papier met een verzonnen Chinees teken erop nieten en het ziet er interessant uit. Qua broek had ik niet iets bijzonders, een zwarte spijkerbroek vond ik wel goed. Yoshi loopt natuurlijk op blote voeten. Yoshi is een Japanner, dus ik moest natuurlijk zwart haar regelen. Dat kan met een pruik, maar ik ben even bij de Bertus Workel langsgeweest voor een bus haarspray.

Als je iets niet hebt, denk dan eerst even na of je een Prodeoot kent waarvan je weet dat die het wel heeft. Onthoud verder dat je 15 euro mag declareren voor je presentatie, dus kopen mag! De Bertus Workel (in het centrum van Enschede) en de Fopshop (aan de Enschedese kant van het centrum van Hengelo) zijn hele dankbare plekken als je je typetje compleet wil maken. Ze hebben heel veel verkleedspullen. Voor de presentatie is vooral de collectie hoedjes, brillen, snorren en nepnagels en zo handig. Een bolhoed kost bijvoorbeeld maar een euro of vijf. Haarspray hebben ze in alle kleuren, zelfs goud en zilver. De Pro Deo glitterjas komt er ook vandaan, maar kost wel veel meer dan 15 euro. Voor kleding zijn de Bertus Workel en de Fopshop vaak net iets te duur. Daarvoor kun je goed terecht bij Mago's Koopjeshuis, een paar winkels naast de Bertus Workel. Daar wordt tweedehands kleding verkocht voor weinig geld en kun je dus terecht voor bijvoorbeeld een fout pak of een bloemetjesjurk.

Als mijn typetje eenmaal een uiterlijk heeft, ga ik nadenken over het karakter. Ik zorg dat een typetje altijd één of twee stopwoorden heeft, zoals "Okidoki!" voor Yoshi, "Very nice" voor Engelsman Charles en "WhackaWhacka" voor glitterman Rolf. Als je dat maar vaak genoeg in de zinnen stopt, wordt er op den duur elke keer gelachen als je het zegt (Cabaretiers maken soms ook gebruik van de truc. ik heb Theo Maassen wel twintig keer "Kutzooi" horen roepen, verspreid in één voorstelling en het was elke keer een succes). Verder kun je een accent of een bepaalde manier van praten bedenken, of een of andere tic.

Bij dit alles moet je wel steeds in je achterhoofd houden dat je rol enthousiast is en dat je je creatie liefst de hele wedstrijd moet kunnen blijven volhouden.

Laatste tip, vooral voor de dialectsprekers: zorg dat je goed verstaanbaar bent en articuleer goed!